

НАСТАЎНІЦКАЯ газета

№ 142 (5324)
Аўторак,
11 снежня
2001 года
Кошт
у розніцу —
84 руб.

Выходзіць
з 20 снежня
1945 года

Падзея

Расійскі бізнес - для беларускай адукацыі

У суботу на базе Рэспубліканскага інстытута вышэйшай школы Белдзяржуніверсітэта ў рамках адукацыйнага праекта расійскай нафтавай кампаніі ЮКОС "Поколение.ru" быў адкрыты першы ў нашай краіне цэнтр Інтэрнэт-адукацыі.

Рэалізацыя праекта "Поколение.ru" у Расіі займаецца Федэрацыя Інтэрнэт-адукацыі. Гэтая некамерцыйная арганізацыя была заснавана ў красавіку 2000 года. За гэты час на тэрыторыі Расіі створаны 18 цэнтраў Інтэрнэт-адукацыі. Дэзятнаццаці адкрыты ў Мінску.

Беларускі цэнтр стане базай для навучання Інтэрнэт-тэхналогіям настаўнікаў усёй краіны. Ён абсталяваны на ўзроўні сусветных стандартаў. У цэнтры ўстаноўлены 50 сучасных мультымедыяў камп'ютараў, інфармацыйныя серверы. Цэнтр падключаны да глабальнай сеткі Інтэрнэт каналам сувязі з прапусканнем здымачнасцю 128 Кбіт/сек. Штогод Інтэрнэт-тэхналогіі тут змогуць вывучаць не менш за тысячы беларускіх настаўнікаў.

Нафтавая кампанія ЮКОС інвеставала ў стварэнне беларускага цэнтра Інтэрнэт-адукацыі 125 тысяч долараў ЗША. Штогадовыя дадатковыя інвестыцыі кампаніі ў забеспячэнне дзейнасці цэнтра будуць эквівалентны 140 тысячам амерыканскіх долараў.

Цэнтр ствараўся пры непасрэдным падтрымцы ўрада краіны і Белдзяржуніверсітэта, які ўзяў на сябе асноўную частку выдаткаў на рамонт і добраўпарадкаванне памяшканняў цэнтра.

У межах пагаднення паміж Міністэрствам адукацыі Беларусі, Федэрацыя Інтэрнэт-адукацыі і БДУ наша дзяржава бярэ на сябе аплату канала сувязі з Інтэрнетам.

Навучанне ў цэнтры будуць весці беларускія спецыялісты па тыповых праграмах, распрацаваных у Федэрацыі

Інтэрнэт-адукацыі, якія пакуль не маюць аналагаў. Гэта - "Інтэрнэт-тэхналогіі для настаўніка-прадметніка", "Выкарыстанне інфармацыйных тэхналогій у кіраванні адукацыяй", "Інтэрнэт для адміністрацыйна-адукацыйнай установы" і іншыя.

Напэўна, гэта правільны шлях - не чакаць, калі Інтэрнэт прыйдзе ў нашы школы, а ўжо цяпер пачаць рытываць настаўнікаў да таго, што непазбежна. Падчас адкрыцця цэнтра ў Мінску міністр адукацыі Пётр Брыгадзін паведаміў, што беларускія школы атрымаюць чаканы выхад у Інтэрнэт у бліжэйшыя гады.

Адкрыццё рэспубліканскага цэнтра Інтэрнэт-адукацыі важнае і як прэзідэнт. Нафтавая кампанія ЮКОС першая з прадстаўнікоў буйнога расійскага бізнесу прапанаваў партнёрства ўладзе і грамадству. Годны прыклад для вялікага бізнесу - укладваць частку прыбытку ў будучыню сваёй краіны!

Галіна СІДАРОВІЧ.

Першы выпуск школы прапаршчыкаў

У нядзелю (2 снежня) у Барысаве адбыўся першы выпуск прапаршчыкаў для Узброеных Сіл. Пасведчанні аб заканчэнні навучальнай установы і прысваенні воінскага звання "прапаршчык" атрымалі 247 вайскоўцаў.

У адпаведнасці з загадам міністра абароны Рэспублікі Беларусь і чэрвеня бягучага года на базе праслаўленага 114-га гвардзейскага вучэбна-матэрыяльнага палка вядомай многім Пячанскай "вучэбкі" была створана школа па падрыхтоўцы прапаршчыкаў. Прыняцце такога рашэння ў жніўні 2000 года было фармальна адназначна выклікана неўмагальнасцю насіць воінскае кадрамі ніжэйшага звяна і іншымі спецыялістамі.

Ва ўрачыстым рытуале выпуск прынялі ўдзел міністр абароны Рэспублікі Беларусь генерал-палкоўнік Леанід Мальцаў, яго намеснік генерал-лейтэнант Уладзімір Усходчык, начальнік упраўлення кадраў вядомага ведамства генерал-маёр Юрый Меранцаў, старшыня Барысавскага

райвыканкама Яўген Сівец, першы намеснік старшыні Барысавскага гарвыканкама Сяргей Трусуа, а таксама вэтэраны вайны і Узброеных Сіл.

Камісія па прыёме выпускных экзаменаў, якая складалася з афіцэраў ваеннага ведамства і воінскіх часцей, прыйшла да высновы, што выпускнікі ўважліва і ўважліва, цалкам адпавядае сучасным патрабаванням. У перыяд здачы выпускных экзаменаў школу прапаршчыкаў наведалі дэлегацыі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Многія з іх служылі ў арміі і таму як прафесіяналы задавалі самыя розныя пытанні курсантам. Госці засталіся задаволенымі адказамі, а дэпутаткае папярэдняе меркаванне супала з канчатковымі

высновамі экзаменацыйнай камісіі аб якаснай падрыхтоўцы прапаршчыкаў. Пра гэта сведчаць вынікі - 35 выпускнікоў скончылі школу прапаршчыкаў з адзнакай "выдатна", 167 - з адзнакай "добра".

На сустрэчы з маладымі прапаршчыкамі перад адпраўкай у войскі генерал-палкоўнік Леанід Мальцаў падкрэсліў: "Першы выпуск новай ваенна-навукальнай установы Узброеных Сіл стаў практычным крокам цяперашніх пераўтварэнняў у арміі. Без добра падрыхтаваных прафесіяналаў у ротным звязе нельга наладзіць нармальны працэс баявой падрыхтоўкі ў войсках. Ад вашай працавітасці і адданасці залежыць перамога ў вайне Узброеных Сіл".

Без усялякіх сумненняў, новая навукальная ўстанова зойме годнае месца ў агульнай сістэме падрыхтоўкі ваенных кадраў і зацкавіць тых, хто жадае прысвясціць сваё жыццё нялёгкай армейскай службе.

Леанід ПРЫШЧЭПА,
прад-служба
Міністэрства абароны.

Вучаніца 8 "В" класа гімназіі № 192 сталіцы Вольга Чарынец.

Фота Юрыя БОНДАРАВА.

Навіны

дзяцей, ставіць адзнакі. Паміж сабой саборнічалі пяць удзельніц раённага конкурсу маладых настаўнікаў "Будучы прафесіянал".

Конкурс праводзіўся ў два туры. У першым яго ўдзельніцы здавалі галоўны прадмет: паказвалі ў сваіх класах, як плануецца ўрок, выкладаюць матэрыял, валодаюць сучаснымі педагогічнымі метадыкамі. Усе ўдзельніцы паспяхова справіліся з заданнем.

А другі тур конкурсу праводзіўся ў Рэспубліканскім цэнтры пазашкольнай работы "Світанак".

Паміж удзельніцамі на сцэне пачалася захапляльная барацьба. Педагогам трэба было паказаць сябе, як калі, а ўсёй красе. Умовы папрабавалі знаходзіцца, выдумкі, арганізатарскія ўмення.

Спаборніцтва паказала, наколькі разнастайны свет захапленых маладых настаўніц, якія здольныя і цікавыя людзі прыйшлі вучыць дзяцей.

У кожнай з іх - наперадзе доўгі шлях да сапраўднага прафесіяналізму, майстэрства, а ўдзел у гэтым конкурсе - першы крок да свайго вышыні.

Яшчэ не пераваліся цімраўцы

Ужо чатыры гады дзейнічае ў Воранаўскай сярэдняй школе Кармянскага раёна вучнёўскае грамадскае аб'яднанне "Клопат".

Усё пачалося з таго, што дзеці ўзялі шэфства над састарэлымі суседзямі ці знаёмымі людзьмі.

Кіраўніцтва мясцовага сельсавета дамовілася з дырэктарам школы аб сістэматызацыі пачаснай справы. Быў распрацаваны статут аб'яднання, наладжаны ўлік таго, што зроблена і што трэба зрабіць.

Сельсавет вызначыў кола людзей, якім неабходна дапамога - воранаўскія цімраўцы прыбіраюць у іх хатах, на дварах, скурць дроў, дапамагалі ва ўборцы ўраджаю.

У школу цяпер прыходзіць нямала пенсіянераў па дапамозе. І для дзяцей гэта не толькі занятка ў вольны ад вучобы час, але і магчымасць добра навучыцца сялянскаму кло-

патам. А ў канцы года сельсавет і школа мяркуюць матэрыяльна заахвоціць найбольш актыўных цімраўцаў.

На вучобу - за мяжу

Восем гадоў таму актывісты евангельскай лютэранскай царквы федэральнай зямлі Ніжняй Саксоніі ўпершыню запрасілі на адпачынак груп дзяцей з сярэдняй школы № 49 Гомеля, якія займаюцца паглыбленым вывучэннем нямецкай мовы.

Тады акрамя ўзнікла ідэя ў выкладчыка нямецкай мовы гэтай жа школы Л.Ф.Вайцішыка адначасова з аздараўленнем вучняў праводзіць іх вучобу ў нямецкіх навуковых установах, каб замацаваць атрыманыя дома лінгвістычныя веды.

Гэтая ідэя знайшла сваё ўвасабленне. Гомельскія дзеці сталі адпраўляцца на аздараўленне ў верасні, калі ў нямецкіх школах, як і ў нашых, пачынаюцца заняткі. Беларусы займаюцца ў гімназіі горада Люхау, знаходзячыся ў адпаведным моўным асяроддзі.

Сёлета там пабывала 18 вучняў старэйшых класаў разам з двума выкладчыкамі.

Першая кніга школьніцы

Вучаніца сярэдняй школы № 13 Мазыра Юля Каваленка на свой дзень нараджэння атрымала самыя памятны падарунак. Пабачыла свет першая кніжка яе вершаў, якая была выпушчана пры садзейнічанні Беларускай асацыяцыі дапамогі дзецям-інвалідам.

Юля - выхаванка Мазырскага цэнтра рэабілітацыі дзяцей-інвалідаў "Вясёлка". Дзяўчынка нарадзілася ў многадзетнай сям'і і яшчэ ў чацвёртым класе напісала свой першы верш.

Хвароба не зламала яе волю, а, наадварот, зрабіла больш успрымальнай да ўсяго, што адбываецца навакол.

Менавіта ў цэнтры "Вясёлка" талент Юліі Каваленка заўважылі і ацанілі, дапамаглі набыць упэўненасць у сабе.

Казімір ЮРОЙЦ.

Канферэнцыі

Патрыятызм - гэта сучасна

У канцы лістапада ўпраўленне адукацыі Мінгарвыканкама і Мінскай гарадской інстытут удасканалення кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кіруючых работнікаў і спецыялістаў адукацыі арганізавалі і правялі навукова-практычную канферэнцыю "Фарміраванне грамадзянскасці і патрыятычнай накіраванасці асобы юнага мінчаніна".

Выхаванне школьнікаў у духу вернасці сваім грамадзянскім абавязкам вельмі актуальнае сёння. Неабходна выратаваць маладое пакаленне ад нігілізму, абывакаўсці, вярнуць страчаныя традыцыі, выхаваць пачуццё адданасці свайму Радзіме.

Удасканаленне дзейнасці па выхаванню патрыятызму павінна арыентавацца на інтарэсы і асаблівасці розных катэгорый дзяцей і моладзі. Толькі тады гэтая ідэя зможа стаць сілай, якая дапаможа маладому пакаленню прыняць і палюбіць сваю Айчыну з усімі яе падзеямі, поспехамі, цяжкасцямі і праблемамі. Гэта - галоўная тэма, якая абмяркоўвалася на канферэнцыі. Асабліва ўвага была звернута на стан і праблемы выхавання грамадзянскасці і патрыятызму ў вучняў у

адукацыйных установах Мінска і на мадэліраванне выхавальчай работы са школьнікамі з улікам асаблівасцей сталічнага соцыуму.

Падчас канферэнцыі прапавалі тры секцыі. На першай секцыі разглядаліся пытанні фарміравання патрыятычных і грамадзянскіх установаў у сям'і, асаблівасці розных катэгорый дзяцей і моладзі. Толькі тады гэтая ідэя зможа стаць сілай, якая дапаможа маладому пакаленню прыняць і палюбіць сваю Айчыну з усімі яе падзеямі, поспехамі, цяжкасцямі і праблемамі. Гэта - галоўная тэма, якая абмяркоўвалася на канферэнцыі. Асабліва ўвага была звернута на стан і праблемы выхавання грамадзянскасці і патрыятызму ў вучняў у

Святлана СУБОЦІНА.

(Працяг тэмы - на 2-й старонцы).

Семінары

Тут адаграюцца сэрцы і душы

Аддзел адукацыі Дзяржынскага райвыканкама з неабыдлай увагай ставіцца да работы сацыяльных педагогаў школ горада і раёна.

Нядаўна пасаджэнне менавіта аб'яднаных было прысвечана пытанню "Робота сацыяльнага педагога з дзецьмі з праблемных сем'яў".

Удзельнікі семінара наведвалі дзіцячыя установы, дзе выходзілі сацыяльныя і бацьцкія правы. Вельмі трапіла ўстановы такога тыпу іншы раз называюць дамамі, дзе адаграюцца дзіцячыя сэрцы і душы.

Адна з такіх устаноў - Навасёлкаўскай сацыяльнай прытулку, які адкрыўся ў сёлета на базе былога дзіцячага сада. Асноўная мэта ўстаноў - часова ізаляцыя дзяцей ад бацькоў (п'яніц, дармадэяў), якія ўзялі на сябе сабой небяспеку для здароўя свайго патомства.

У прытулку ўтрымліваюцца дзеці ад 4 да 15 гадоў да таго часу, пакуль не будуць вырашаны іх далейшы лёс. Як правіла, дзеці паступаюць у прытулак у вельмі запущаным стане, да ўсяго ж з хронічнымі прастуднымі хваробамі.

Дырэктар прытулку Людміла Сяргееўна Мірон, энергічная і дэлава адміністратар, у той жа час клапацілася і душэўнай жанчына, робіць усё, каб пакрыўджаныя лёсам дзеці знайшлі тут утуліцы дом, у якім кожны выхаванец атрымае тое, чаго быў пазбаўлены раней: ласкі, любові, радасці. Дабрыня і цярпенне выхавальнікаў і адгараюць пакаленчыя душы і сэрцы. Ціплае слова, прыязны адносіны ўсіх супрацоўнікаў прытулку робяць літаральна цуд - запальваюць на твары дзяцей светлую ўсмішку.

Спецыялісты раённага Цэнтра сацыяльнага абслугоўвання сям'і і дзяцей практыкуюць тэсціраванне і дыягностыку кожнага дзіцяці, даюць дакладна акрэсленыя рэкамендацыі па карэкцыі і паводзінах. Выкананне гэтых рэкамендацый дапамагае дзецям перамагчы агрэсіўнасць, на-

ладзіць добрыя міжасобныя адносіны, паглядаць на свет прасветленымі вачыма.

Другім такім домам, дзе ў поўным сэнсе слова ратуюцца дзіцячыя сэрцы і душы, з'яўляецца Станькаўскай школа-інтэрнат для дзяцей-сірот, якія засталіся без бацькоўскай апекі. І гэтай справай тут займаюцца паспяхова ўжо сорак гадоў. Гэта было 6 непрацаў, калі 6 тут не працавала настаўнікі з уласнымі талентам - своеасаблівым пачуццём супражывання, адчування болі чужой болі.

Знамянальна, што настаўнікі зьяўляюцца да выхаванняў толькі па імёнах, і звычайна ў ласкавай-памяняльнай форме. Надобна практычна з даўніх часоў, калі першым дырэктарам быў Мікалай Іосіфавіч Сетун. Гэтую традыцыю наследаў у сваёй рабоце адміністратар і педагог Уладзімір Міхайлавіч Чабовыка.

У інтэрнаце цяпер працуюць 39 настаўнікаў: прадстаўнікі дынастыі і сямейныя пары.

Сярод 197 сірот толькі 18 - круглыя, астатнія - так званыя сацыяльныя.

Вучэбна-выхавальны працэс тут наладжаны з такім раалікам, каб значную ўвагу надаць індывідуальнай развіццю прыродных адлонаўсцей кожнага дзіцяці.

Працуюць калія двух дзесяткаў турктоў, ладзіцца шмат мерапрыемстваў - спартыўныя гульні, клубы выхаднога дня, віктарыны, экскурсіі і г.д. Летам - абавязковы адпачынак у мясцовым летніку "Дружба", у Італіі, Іраніі.

Акрамя ведаў, прадуследжаных праграмай, выхаванцы набываюць шматлікія працоўныя навыкі. Гэта праца ў школьных майстэрнях, на самаабслугоўванні, у інтэрнатуўскай цяплицы, на свіннаферме, прышкольным участку.

Тамара ШАЎЧОНКА,
сацыяльны педагог.

Цімавічы заўсёды ветлівыя...

Старшыня Савета рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Аляксандр Вайтовіч на днях наведаў Капыльшчыну.

Аляксандр Паўлавіч нарадзіўся ў колькі кіламетрах ад славутых Цімавіч - у вёсцы Рачкевічы. Вядомыя палітык, не звязаныя на службеваю загрузжанасць, заўсёды імкнецца знайсці "акно" для паездак на радзіму - і паездкаў яе магі больш пільныя.

На гэты раз Аляксандр Паўлавіч наведаў Цімавіцкую сярэднюю школу, выпускніком якой ён сам з'яўляецца. Яна сустрэла гасця вельмі і прыязна.

Пасля слоў дырэктара школы Ганны Шаравар, адбылася зацікаўленая размова Аляксандра Вайтовіча з прадстаўнікамі мясцовай улады пра шляхі удасканалення арганізацыі адукацыі на Капыльшчыне.

Аляксандр Паўлавіч падараваў роднай школе бібліятэчку кніг.

Поспех прадвызначыла стыпендыя

У свой час пазт Андрэй Скарынін быў адным з першых стыпендыянтаў спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў.

Прызначэнне яму яму гэтай стыпендыі як своеасаблівай узнагароды Андрэй апраўдвае сваёй творчасцю.

Сёння ён - сталы літаратар, пазт з імем. Пра гэта засведчыла прэзентацыя ягонай чарговай кнігі "Альфа і амега" ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі. Да месца будзе згадка, што ёй папярэднічала прэзентацыя гэтай жа кнігі ў Маскве.

Як і належыць, пазт прапанаваў шматлікаму колу слухачоў - аматарам пазіі - узоры высокамастацкай грамадзянскай лірыкі.

Прэзентацыя выклікала станоўчыя водгукі. Так, пісьменнік Алесь Савіцкі расцаніў чарговую кнігу пазта як значны ўклад у падмурак

беларускай духоўнасці.

Маладая салістка Галіна Скіба выканала ў той вечар некалькі рамансаў на вершы Андрэя.

Варта дадаць, што пазт скарыстаўся выпадкам, прадставіўшы ўвесь сваіх прыхільнікаў і кнігу для дзяцей "Роднічок", якую таленавіта праілюстравала мастачка Таццяна Бе-разінская.

Госць школ Белаазёрска - "Зніч"

Адукацыйная прастора Белаазёрска - горада энергетыкаў - адметная (тут працуюць дзве сярэдняе школы, гімназія, ПТВ-82).

Увараўненне з ёю - культурная. Колькі дзён таму горад наведаў сталічны тэатр "Зніч". Прычым дакладна адрасна - навукальнай установы горада.

На гэты раз актавае зала ПТВ-82 поўнілася вучнёўскай моладдзю горада. Яна прыйшла паглядзець-паслухаць мана-спектакль з такой прыцягальнай назвай - "Любіць...". Кіраўнік тэатра, вядомая артыстка-чыталыні Галіна Дзягалева, прапанавала кампазіцыю паводле лірыкі сьляннага беларускага пазта Анатолія Вяроўніскага.

Анатоль Ільч, які прысутнічаў на спектаклі, пазнаёміў вучнёўскую аўдыторыю са сваімі новымі творами, адказаў на шэраг пытанняў, якія тычыліся як ягонай творчасці, так і ўвогуле беларускай літаратуры.

Дарчы, пастаноўка мана-спектакля ў Белаазёрску якая супала з 70-гадовым юбілеем пазта.

Гасцямі юных белаазёрчан у гэты вечар былі пазт Васіль Жукковіч і мясцовая знаная пазтка Ніна Маціш.

Наш кар.

Першы крок да свайго вышыні

Такі конкурс у Пухавіцкім раёне праводзіўся ўпершыню. Перад прызнанымі майстрамі свайго справы своеасаблівы экзамен трымалі тыя, хто сам кожны дзень ідзе на ўрок, вучыць

Паважаныя чытачы!

Працягваецца падпіска на першае паўгоддзе 2002 года. Падпіска на "Настаўніцкую газету" можна ў любым паштовым аддзяленні ці ў агенцтве "Белсаюздруку".

НАСТАЎНІЦКАЯ газета

выданне асветнікаў Рэспублікі Беларусь

Падпісны кошт на паўгоддзе для індывідуальных падпісчыкаў - 8400 рублёў; на квартал - 4200 рублёў; на месяц - 1400 рублёў. Па ведамаснай падпісцы: на паўгоддзе - 22800 рублёў; на квартал - 11400 рублёў; на месяц - 3800 рублёў. Індэкс для індывідуальнай падпіскі - 63867, для ведамаснай - 63363.

Ігар КАНДРАЛЬ.

